

گلی بن کلامید Glibenclamide :

شکل دارویی :

بصورت قرص های سفید رنگ ۵ میلی گرمی در داروخانه ها موجود است .

طبقه بندی فارماکولوژیک : سولفونیل اوره

طبقه بندی درمانی : ضد دیابت

مکانیسم اثر :

این دارو برای کنترل افزایش قند خون در دیابت نوع ۲ استفاده می شود . و با تحریک سلولهای بتای لوز المعده بدن را وادار می کند تا انسولین بیشتری تولید کند که خود باعث کاهش غلظت خونی گلوکز می شود .

مصرف طولانی مدت این دارو موجب کاهش تولید گلوکز پایه در کبد و تشدید حساسیت محیطی به انسولین می شود . اثر اخیر ممکن است یا ناشی از افزایش تعداد گیرنده های انسولین و یا تغییرات بعد از پیوند انسولین به گیرنده ها باشد . معمولاً برای بیماران دیابتی چاق کمتر از گلی بن کلامید استفاده می شود ، چون این دارو باعث افزایش وزن می شود .

عوارض جانبی :

گوارش : احساس پری شکم ، تهوع و سوزش سر دل

پوست : راش و واکنش های حساسیتی

کبد : زرد شدن پوست و چشم ، هپاتیت

چشم : تاری دید ، تغییر در انطباق

عضلانی اسکلتی : درد عضلات و مفاصل

خون : کم خونی به صورت آنمی همولیتیک و کاهش پلاکت

سایر عوارض : خستگی ، ضعف شدید و غیر عادی ضربان قلب سریع ، کاهش قند خون و ...

موارد منع مصرف و احتیاط :

در دوران بارداری و شیر دهی ، در بیماران حساس به دارو و کتو اسیدوز دیابتی منع مصرف دارد .

و در نقص عملکرد کبد و کلیه ، نارسایی غده هیپوفیز یا آدرنال ، در بیماران سالمند و ضعیف و بیماران دچار عفونت وتب بالا یا سوء تغذیه بایستی با احتیاط مصرف شود .

تداخلات دارویی :

مصرف همزمان با الکل ممکن است موجب بروز هیپو گلیسمی (کاهش قند خون) و تهوع ، استفراغ کرامپ های شکمی و سردرد شود .

مصرف همزمان با داروهای ضد انعقاد خوراکی ممکن است غلظت پلاسمایی هر دو دارو را افزایش دهد . با این وجود بعد از مصرف مداوم ، ممکن است غلظت پلاسمایی و اثر ضد انعقاد خون این داروها کاهش یابد .

مصرف همزمان با داروهای کلرامفنیکل ، گوانتیدین انسولین ، استروئیدهای آنابولیک ، سالیسیلات ها یا سولفونامیدها ممکن است اثر پایین آورنده قند خون را با جابجا کردن گلی بنکلامید از محل های پیوند با پروتئین افزایش دهد . بنابر این بهتر است مرتباً سطح گلوکز بیمار چک شود .

با داروهای ضد دیابت ، بتا بلوکرها ، سایمیتیدین رانیتیدین ، کلاریترومایسین ، داروهای ضد افسردگی سه حلقه ای ، داروهای ضد ویروس با اثر مستقیم (HCV) ، مهار کننده های منو آمین اکسیداز تداخل دارویی دارد .

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
لرستان

مرکز آموزشی درمانی شهدای عشایر

گلی بن کلامید

واحد آموزش سلامت - بازنگری ۱۴۰۴

سایت بیمارستان: <http://shohada.lums.ac.ir>

شماره تلفن های بیمارستان: ۷-۱۰۳۳۳۶۴۰

آموزش به بیمار :

۱- از آن جا که این دارو یک داروی ضد دیابت طولانی اثر است ، در بیماران سالمند که مستعد کاهش قند خون هستند باید با احتیاط داده شود و سطح قند خون آن ها به دقت کنترل شود .

۲- ممکن است اثر بخشی دارو با گذشت زمان به علت ناکافی بودن دوز ، عدم توجه بیمار به رژیم غذایی یا برنامه ورزشی ، حساسیت کمتر بیمار به دارو و بدتر شدن بیماری دیابت ، کاهش یابد .

۳- به بیمار یاد آوری کنید که عدم کنترل دیابت ممکن است ناشی از استرس مانند تب ، جراحی یا تروما و عفونت باشد .

۴- لازم است در طی این دوره های استرس ، تعیین قند خون و ادرار و اجسام کتون بیشتر کنترل شود ممکن است انتقال از گلی بن کلامید به انسولین ضروری باشد .

۵- به بیمار آموزش دهید که در صورت بروز نشانه های کاهش قند خون باید سریعاً " شربت ، آب پرتقال یا ۳-۲ قاشق چایخوری شکر بخورد و در صورت عدم برطرف شدن مشکل به پزشک اطلاع دهد .

۶- به بیمار در مورد اهمیت ویزیت های منظم پزشک رعایت دقیق رژیم غذایی دیابتی ، داشتن برنامه ورزشی منظم ، مصرف صحیح داروها و انجام آزمایشات منظم خون و ادرار تاکید نمائید .

۷- گلی بن کلامید معمولاً یک بار در روز صبح ها تجویز می شود . برای کاهش تحریکات گوارشی بهتر است دارو را به همراه غذا مصرف نمائید .

۸- علائم و نشانه های کاهش و افزایش قند خون را از پزشک و پرستار خود بیاموزید .

علائم افت قند خون : شامل لرزش بدن و اندامها تعریق ، تپش قلب ، ضعف و گرسنگی ، پوست سرد مرطوب و رنگ پریده ، احساس گرما ، تحریک پذیری رفتارهای تهاجمی ، سردرد ، احساس سبکی سر و یا گیجی ، دوبینی ، اختلال در حافظه ، عدم تمرکز و خواب آلودگی و در صورت افت شدید قند خون ممکن است علائمی مانند عدم آگاهی به زمان و مکان و شخص تشنج ، کاهش سطح هوشیاری و کما هم دیده شود که در این صورت باید سریعاً " قند خون را افزایش داده و با اورژانس تماس گرفته شود .

منابع : داروهای ژنریک ایران همراه با اقدامات یالینی پرستاری ، بهروز حیدری

فرزانه علی محمدی ، چاپ دوم ، ۱۳۹۶